

likult veel mitte selguda. Kas kirikuelu uutes õiguslikkudes tingimustes tõeliselt paraneb, seda näeb alles edaspidi.

IV. Kirjandus.

Kirjutanud O. Urgart.

1934. a. pehmenes teataval määral raamatuturu kriis ja seetõttu osutas kirjanduslik toodang mõningat tõusu. Ka sisuliselt tungis esile nähtusi, mis annavad põhjust rõõmustamiseks. Romaani alal võis märgata senisega võrreldes suuremat mitmekesisust aineala valikul, näitekirjandus tegi pöörde senise labasevõitu komöödia juurest tõsisema laadi juurde, luulegi rikastus mõnevõrra uute ainealade ja käsitusviisigi poolest peamiselt selletõttu, et aasta erakordselt suurel arvul tõi juurde uusi luuletajaid. Novellitoodang polnud küll tavalisest suurem, ei pakkunud ka midagi eriti silmatorkavalt uut, oli aga seejuures kõrgetasemeline. Essekirjandus sai jälle ilmumisvõimaluse ja leidis eest hindava vastuvõtu.

Uusrealistlik suund näis üldiselt püsivat, süvenevat ja küpsevat, kuigi mõned teosed (muu seas paar ajaloolist romaani) on leitud olevat säärased, mis kõnelevat romantilise elutunde uuest sissetungist meie kirjandusse. Mitmesugustel põhjustel äärmuslik-naturalistliku ja samuti ka ühiskondlik-kriitilise realistliku meetodi rakendamine osutus aasta lõpu poole senisest takistatumaks ja muutub seks edaspidi nähtavasti veelgi rohkem. Samadel põhjustel osutus olevat soodustatumas seisundis romantilise kallakuga idealiseeriv minevikukäsitus. Üldiselt aga näib küll nõnda olevat, et need romantilised elemendid, mis meie kir-